

TEMA
Världs-
produkter

Anne-Lie Stark, fackligt
ombud för IF Metall
på MedTech, Timmersdala

**En produkt för
hela världen
i sina händer**

LEDAREN

Nu börjar arbetet

Hoppas att semestern har varit bra för alla, tid för återhämtning och ledighet.

Nu är arbetet i full gång med att jobba fram nya avtalskrav inför nästa års avtalsrörelse. I det treårsavtal som vi har nu, är vi inne på sista året.

Det är facken inom industrin (IF Metall, GS-facket, Livs, Unionen och Sveriges ingenjörer) som gemensamt med LO-förbunden tar fram kraven. Det är viktigt att den konkurrensutsatta industrin i Sverige sätter märket. Det vi vill se är fortsatta reallöneökningar, förbättrade anställningsvillkor och bättre arbetsmiljö.

Gå ner i arbetstid. Jobba 6 timmars, mer tid till delpension, rätt till sin fritid och fler semesterdagar är bara början på listan med krav från medlemmar som kan göras väldigt lång och får inte plats i denna ledare. Under hela hösten pågår detta arbete innan avtalskraven lämnas över till motparten strax innan jul.

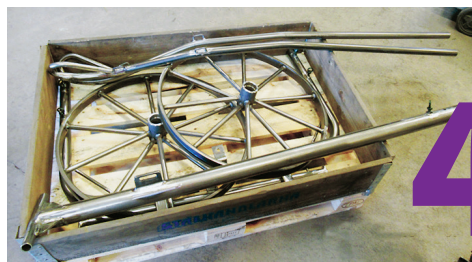
En viktig del av medlemskapets värde är våra kollektivavtal. Gemensamt kan vi påverka vad de ska innehålla. Lön, övertidsersättning, Semesterersättning, avtalspension/delpension o.s.v. Detta behöver påminnas om lite extra när det finns krafter i samhället som inte gillar denna ordning. Ett kollektivavtal är en trygghet och ett golv att utgå ifrån på den Svenska arbetsmarknaden som vi ska värna om och fortsätta utveckla. Det är parterna på arbetsmarknaden som tar ett stort ansvar med att ha centrala riksavtal som reglerar våra villkor som sedan kan förbättras lokalt.

I detta nummer skriver vi om våra världsprodukter.

Trevlig läsning!
Pär-Ola Olausson

Pär-Ola Olausson, ordförande Östra Skaraborg

Flera företag i Skar

Tidaholmsvagnar i Acklinga.

5

Elos Medtech,
Timmersdala.

OS-ID.

8

PrismaTibro.

Vi anställda

Redaktion

Pär-Ola Olausson, ansvarig utgivare. Telefon 0500-42 41 70.
E-post: par-ola.olausson@ifmetall.se

Christer Andréasson. Telefon 0510-48 41 45
E-post: christer.andreasson@ifmetall.se

Jonny Alfredsson. Telefon: 0706-617 787
E-post: jonny.alfredsson@ifmetall.se

Omslag: Foto: Jonny Alfredsson.

Produktion: Redaktionen i samarbete med
Olle Sjöstedt Information AB, Fagersta.

IFMETALL
Västra Skaraborg

IFMETALL
Östra Skaraborg

Utgivning 2019 – distribueras med Dagens Arbete

Skaraborgsnytt nummer 1.
Skaraborgsnytt nummer 2.
Skaraborgsnytt nummer 3.
Skaraborgsnytt nummer 4.

mars
juni
oktober
12 december

facebook

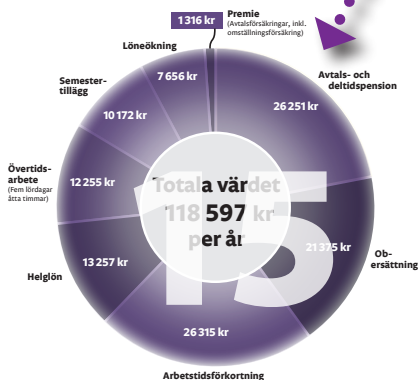
Skarborg gör produkter för världsmarknaden

FX Airgun i Mariestad.

Nytt
korsord
på sidan

Kollektivavtalet
är guld värt!

Kalle Svensson har jobbat på MannTek i sju år. Han är en av flera medlemmar i IF Metall som med stort yrkeskunnande och gediget ansvar ser till att **företag i Skarborg** kan tillverka **produkter av högsta klass för världsmarknaden**. I det här temanumret av SkarborgsNytt låter vi företagen stå i förgrunden. Vi har besökt sex företag. Det finns **många fler**.

är delaktiga i dessa succéer

IF Metall Västra Skarborg
Fabriksgatan 4, 531 30 LIDKÖPING

Telefon: 0510-48 41 30

Fax: 0510-48 41 47

Internet: www.ifmetall.se/avd28

E-post: postbox.avd28@ifmetall.se

IF Metall Västra Skarborg innefattar dessa kommuner:

Essunga, Mariestad, Lidköping, Skara, Vara, Götene, Töreboda, Grästorp, Gullspång.

IF Metall Östra Skarborg
Skåningstorpsvägen 5
541 65 Skövde

Telefon: 0500-42 41 70

Fax: 0500-41 34 70

Internet: www.ifmetall.se/avd27

E-post: postbox.avd27@ifmetall.se

IF Metall Östra Skarborg innefattar dessa kommuner:

Skövde, Hjo, Tidaholm, Falköping, Karlsborg, Tibro.

Fria tyglar för Jörgen Gustafsson på Tidaholmsvagnar i Acklinga

Enkelt val när kusken får välja

Vi bjuder in oss till Tidaholmsvagnar i Acklinga. Ett företag som inte jättemånga i länet känner till. Företaget ligger nära Acklinga Kyrka, nästan utmed stora vägen mot Jönköping.

IF Metallaren Jörgen Gustafsson tar emot oss med varm hand. Han är ensam anställd och har jobbat här i 13 år. Innan dess var han i skogen och även på fabrik. När han var arbetslös ett kort tag så fick han gå en svetskurs genom arbetsförmedlingen.

– Praktiken gjordes på företaget och jag skötte mig tydligen bra för här är jag ännu, säger han och skrattar.

Här har han helt fria tyglar när företaget får in ordarna. Jörgen gör allt på vagnarna. Allt!

– I dag tillverkar jag bromspedalen,

i morgon sittbrädan, nästa dag bockar jag rör, slutligen.

– Chefen behöver aldrig ge mig order utan jag sköter allt själv. Det är frihet!

Tillverkning för tävlingsbruk

Företaget startades för ungefär 30 år sedan. Jaha tänker du, vad fasen gör dom då egentligen?

– Vi tillverkar hästvagnar för tävlingsbruk främst. Inte för trav men annars till det mesta. Vi gör bröllopsvagnar som ser ut som gammal stil men med moderna bromsar. Skansen är en kund också.

Alla vagnar är individuella. Ingen serieproduktion precis. Vi har heller ingen lagerföring på färdiga vagnar.

– Jag känner igen alla mina individer när jag ser dem, säger Jörgen!

Vagnarna tillverkas från scratch. Vi gör allt själva, bockar alla rör, svetsar, spikar, syr och sedan säljer. Det enda vi lejer bort är måleriarbetet.

– Vadå vi, frågar jag! Du är ju själv här!

– Jo men ägarparet förbereder examensfest och blev hemma, säger Jörgen. Tre personer och en vakthund jobbar här totalt. Frihet under ansvar gällande arbetstiden. Det tar ungefär en vecka att tillverka en vagn och då hinner vi ju med ca 50 stycken vagnar per år. Från mars till oktober är det högsäsong.

Skräddarsytt för kuskar

– Alla vagnar är skräddarsydda efter kusken. Man behöver veta benlängd och så vidare för att få kuskbocken att sitta på rätt höjd till exempel. Även bromspedalen. Man är ensam om detta i landet. Största marknaden är Sverige, Norge och Finland.

– Jag har aldrig själv kört häst och vagn, inte heller varit på någon tävling skrattar Jörgen!

När man ibland ser på TV-sporten så har det varit en tävling där man kör slalom med hästekipage och även backar med häst och vagn som ju är en riktig precisionssport. Urhäftigt!

En Acklingatillverkad vagn kostar ca 70 000 kr till kund. I Polen har vi närmaste konkurrent men deras kvalitet är lägre.

Emma Lundin

emma.lundin@ifmetall.se

Jonny Alfredsson

jonny.alfredsson@ifmetall.se

Produkter för världsmarknaden från Elos Medtech, Timmersdala... ...lagar både Benjamin och Benita

Världsprodukter som tillverkas av IF Metalls medlemmar i gamla Skaraborg. Det är temat för det här numret av SkaraborgsNytt. Då är ett besök hos Elos Medtech i Timmersdala ett måste.

Vi blir vänligt mottagna av Anne-Lie Stark som är IF Metallombud här. Även vd Sam Svännel tycker det är trevligt att vi uppmärksammar företaget.

Operatör och kontrollant

Anne-Lie har jobbat här i drygt sju år. Innan det var hon i en annan bransch – Mariestads Golfklubb. Hon arbetar i dag som operatör och kvalitetskontrollant.

Ett hundratal personer är anställda i Timmersdala. Det finns en fabrik i Skara också.

– Gradning är min uppgift just för stunden, säger Anne-Lie. Hon bor med sin familj i Mariestad.

Men det är egentligen inte personerna vi skriver om den här gången, utan de unika produkterna. Eller vad sägs om att kunna skruva ihop en trasig människa.

Precision in i minsta detalj

Vi som lekmän – som inte förstår något – blir visade en ”människa” i ett hörn som heter Benjamin. Han är ett skelett. I jämställdhetens tecken finns givetvis en kvinna också, Benita. Här ser vi i princip alla delar på kroppen som går att laga med artiklarna från företaget.

Ortopedi, dentalbranschen, diagnostik och hörselvården använder alla produkter från Elos Medtech.

Här tillverkas komponenter till benen i kroppen, till tänderna, till hörapparater och diverse olika verktyg som sjukvården och tandvården måste ha.

Mängder av olika implantat, skruvar och spikar i väldigt små storlekar och

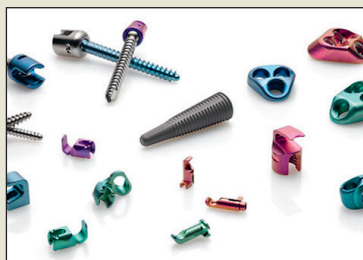

Foto: Elos Medtech

Från innovativ vision till tillverkningsprecision. Så beskriver företaget Elos Medtech sin affärsidé. Företaget utvecklar och tillverkar medicinsk utrustning.

Foto: Elos Medtech

till olika leder. Man bearbetar, blåstrar, polerar och ytbehandlar produkterna här i byn. Då förstår ni att det är väldigt små differenser vad gäller gradning och smuts vid tillverkningen.

Kvalitetskontrollen är givetvis rigorös i varje arbetsmoment. Materialet är titan om det ska vara inne i kroppen och ofta i rostfritt om det ska vara utanpå. Det finns även plastlegeringar.

En stabil efterfrågan

På skeletten framför mig så ser jag nog utan att räknat nåt hundratal olika produkter. Hoppas ingen levande människa har så här mycket i sig.

Även om marknaderna finns över hela världen. Påverkas denn här branschen av konjunkturen?

– På sätt och vis, säger vd Sam Svännel, men kanske inte på samma sätt som annan industri. Tillväxten på medicintekniska produkter är ganska stabil. Det som skulle kunna påverka är politiska beslut inom sjukvårdssektorn i olika länder. Sedan har vi konkurrensen från andra kontraktstillverkare. Vi slåss alla om marknadsandelar, främst i Europa och USA. Men man får givetvis även bevaka konkurrensen från Asien som mycket väl kan växa till sig.

Vi lever längre

– Levnadsstandarden ökar, vi lever längre och sjukvården har utvecklats. Vi har blivit bättre på att laga människor, så det är troligtvis ett ökande behov i framtiden av våra produkter, avslutar Sam Svännel.

Jonny Gran

jonny.gran@volvo.com

Jonny Alfredsson

jonny.alfredsson@ifmetall.se

Stallmästaren OS-ID gör produkter som identifierar djur

Märkprodukter som håller reda på kor

Företaget startade 1985 av en man som hette Klas Ahlström, han började hemma i sin källare, i en väldigt liten omfattning. Sedan har det ökat och med EU inträdet 1995, blev det en större verksamhet.

2010 flyttade verksamheten till den plats där de är nu. Då hade de växt ur lokalerna som de hade i Tofta, Lidköping. Lokalerna ligger på 600 kvm, men själva byggnaden är större. Det finns mycket luft i lokalerna och det är de glada över. Det är sju anställda, och kommer i höst bli åtta anställda, tre anställda jobbar i produktion med att producera, packa och distribuera och vid högtryck hjälps alla åt i produktion.

Säker identifikation

OS-ID tillverkar identifikationsutrustning till husdjur och då inte små djur utan kor, får, grisar, egentligen alla djur som vi äter gör de märken till.

Det är visuella märken som det är krav på från EU och elektroniska och även märken de tar dna prov till. Stallmästaren är helt dominerande i Sve-

rige och har 93 procent av marknadsen i Sverige.

Säker identifikation

Företaget exporterar till Finland och där är de också ganska stora. Det går en hel del export till Norge, och fram till juni har de exporterat till Tyskland, sen är det lite olika ställen som varierar t.ex. Afrika, (Botswana, Kenya, Tanzania, Burundi), Mongoliet, Iran, Irak och Thailand. Det varierar mycket utanför för Europa.

De medverkar på Elmia djur och några små baggauctioner samt andra djuruktioner där man säljer avelsdjur. Mer finns det inte personer eller tid med för.

Grundmärkena görs i Norge eller hos Instore Agency i Lidköping. Företaget skapar siffror och bokstäver som

Visste du att märkningen av kor har fyra stora bokstäver och en kontrollsiffra.

i både Skaraborg, Kenya och Mongoliet

trycks på märkena. Identifikation på märkena är: SE betyder att det är ett svenskt märke och Svenska Jordbruksverket har sin logga på.

De mindre siffrorna talar om vilken gård djuret är fött på, de större siffrorna är individnumret och sista lilla siffran är en kontrollsiffra som räknas ut av gårdsnumret plus individnumret och då finns det inget annat djur i Europa som har detta nummer.

Renar har årsnummer och färg

Leveranser till andra länder har olika layouts på siffror och bokstäver fast de utgår från samma krav från EU, fast formen på märkena är lika.

Ko-märken har fyra stora och en kontrollsiffra, ett får-märke är mindre och har fem stora siffror och igen kontrollsiffra, ett gris-märke har från en

till sex stora siffror och det bestämmer gården och ingen kontrollsiffra.

Renar har ett årsnummer och en årsfärg på sina märken, eller så har de helt egna. Eftersom det registreras i statens register finns det möjlighet att få nya märken med enskild identifikation att beställa igen om djuret tappat det eller saknas vid slakt.

Håller djurets livslängd

Märkena fästs med en tång i örat ungefär som ett örhänge. Hela märket går att återvinna, om man kan hitta någon som vill återvinna det, de är något för små för att någon ska vara intresserad av att återvinna märkena.

Plasten är gjord utifrån att hålla hela djurets livstid och när man återvinner det så får man inga restprodukter utan när det bränns blir det mest

vatten och koldioxid. De jobbar mycket med miljö, plast har ju blivit fult, men det är ett väldigt bra material. För detta område finns det inget annat material som är mer djurvänlig. För att minska plastförpackningar svetsas de ihop istället för att de läggs i plasttråg som också förekommer.

Företaget har legotillverkning och försöker fler kunder att gå över till svetsning i stället för att lägga märkena i plasttråg. 2,5 miljon märken och 30 000 försändelser levereras varje år.

Kundregistret är stort eftersom det skickas till varje enskild lantbrukare.

OS-ID är i ett generationsskifte då tekniken i märkning och utrustning för lantbrukare ökar och de vanliga visuella märkena minskar till en viss del. Men i och med EU-krav kommer de visuella märkningarna att finnas kvar.

Camilla Pedersen

camilla.pedersen@ifmetall.se

Märkena fästs med en tång i örat ungefär som ett örhänge. Hela märket går att återvinna.

PrismaTibro – det lilla företaget med det stora hjär Uttalad värdegrund skapa

Du har säkert också tryckt på en dörröppnare för att kunna träda in i sjukhusets stora entré?

Men att dessa två välkända ”knappar” tillverkas i Tibro visste du kanske inte? Totalt jobbar 41 personer varav 17 kollektivanställda med att utveckla och tillverka bland annat knappar som finns över hela världen och som du använder näst intill dagligen.

När vi kliver in i PrismaTibros lokaler på Järnväggsgatan 19 i Tibro reagerar vi genast på att det inte känns som en industri. Det är tyst, lugnt, ljust och till synes stressfritt. En väldigt bra arbetsmiljö helt enkelt.

Ett brett produktprogram

Vi möts upp av företagets VD Pelle Bäckrud som erbjuder en kopp kaffe och visar oss in ett av konferensrummen. Pelle berättar om PrismaTibros historia samt går igenom de olika produkterna som företaget tillverkar och säljer till hela världen inom fyra produktområden. *Prisma Daps*, *Prisma DI*, *Prisma Button* och *Prisma Light*. Enkelt förklarat: övergångssignaler, mätinstrument för stora förbränningsmotorer, dörröppnare och LED-armaturer för utomhusmiljö.

Prisma Daps

Prisma Daps, alltså övergångssignaler finns i många varianter och har betydligt fler funktioner än bara en tryckknapp och tickande ljud. En av många bra funktioner är att rörelsehindrade personer, stora skolklasser etc. har möjlighet att genom RFID kunna förlänga övergångssignalen till dubbel gröntid så de har god tid att ta sig över vägen. Företaget har haft dialog med bland annat synskadades riksförbund under många år för att få deras input och önskemål om funktion ur säkerhetssynpunkt.

Övergångssignalerna säljs i hela världen och finns på alla kontinenter.

Prisma I

Prisma DI är ett mätinstrument för att mäta vevaxelen och lagerspelet i stora förbränningsmotorer på stora fartyg. Instrumentet kan även mäta ovalitet i cylindrar.

Prisma Button

Prisma Button, en armbågskontakt som kopplas till dörrautomatik. Armbågskontakten finns i många storlekar och varianter. En vandsäker ”knapp” som går att trycka, sparka eller köra över för att öppna. Tillgänglighet för alla är en viktig parameter då denna armbågs-

Visst har du väl tryckt på knappen vid ett övergångsställe någon gång, hört det tickande ljudet som ökar i frekvens när det blir grönt?

Kristoffer By är arbetsplatsombud på PrismaTibro.

r lönsamhet och trivsel

kontakt ska kunna hjälpa dig vare sig du är rörelsehindrad, har händerna fulla eller sitter i en truck och vill slippa kliva ur.

Prisma Light

Prisma Light utvecklar och tillverkar utomhusbelysning för bland annat hamnar, parkeringsplatser, motions-spår, lekplatser, rondell eller riksväg. Smart armatur som går att styra efter behov, exempelvis med rörelsedetektor.

Efter en genomgång av produkterna berättar vd Pelle Bäckrud om företagets värdegrunder, kultur och hjärta.

Företagets värdegrund är:

”Vi tror på alla människors lika värde. Vi ska behandla vår nästa såsom vi själva vill bli behandlade”.

Den gyllene regeln är en grundprincip i vår värdegrund.

Allt vad ni vill att människor skall göra för er, det skall ni också göra för dem. (Bibeln Matteus 7:12)

Socialt företagande

PrismaTibro bedriver även ett socialt företagande. Vi ska inom och utom landet bedriva filantropisk verksamhet, stödja projekt för utbildning, sjukvård och katastrofhjälp, utifrån en kristen värdegrund.

Vårt samhällsengagemang är avgörande för långsiktigt lönsamhet eftersom det skapar varumärkessympati och intern uppslutning kring företagets värderingar. Ett aktivt CSR arbete är ett kärnvärde i företagets värdegrund.

Kristen värdegrund

PrismaTibro har en stor gudstro och varje dag i samband med frukosten är det morgonbön för alla som vill. Företaget har dessutom en egen företagspastor och personalvårdare.

Pelle Bäckrud förklarar att det är otroligt viktigt för honom att hans per-

sonal kan kombinera arbetsliv, familjeliv och fritid på ett bra sätt.

– Företaget mår som min personal mår och här har jag som företagsledare ett stort socialt ansvar, säger vd Pelle Bäckrud.

Flexitid

Därför har de anställda på PrismaTibro så kallad flexitid. Arbetstiden är dagtid och man har möjlighet att börja närsomhelst mellan 07:00 och 09:00 på morgonen så länge man gör sina 8 timmar om dagen utslaget på en månad.

– Det finns också möjlighet att sluta tidigare på dagen vid behov men då kanske man får jobba lite längre dagen efter, förklarar Kristoffer By, arbetsplatsombud på PrismaTibro.

Kristoffer är 32 år och har jobbat på PrismaTibro i cirka tre år. Han jobbar på Button-avdelningen där han tillverkar produkter från minsta skruv, till lödning av kretskort och packning.

– Jag trivs jättebra och förmånen med den flexibla arbetstiden är kanon, menar han.

Som rubriken avslöjar så har PrismaTibro ett stort hjärta. Vd Pelle Bäckrud förklarar: – Som företagsledare och arbetsgivare har jag inte bara ansvar för att min personal mår bra, Jag har också ett stort samhällsansvar.

”Du blir rikare genom att dela med dig” är en devis som Pelle lever efter.

Skänker del av vinsten

En del av vinsten som PrismaTibro gör skänks till bland annat Ankarstiftelsen. Ankarstiftelsen är en stiftelse för hjälp- arbete baserad på frivilliga insatser. De genomför långsiktiga insatser för behövande människor i framför allt i Colombia och Brasilien. Man har bland annat byggt skolor och

startat fotbollsskola. Alla människors lika värde är genomgående i stiftelsens arbete.

Bygger nätverk i närmiljön

Tillsammans med andra företagsledare i Tibro samlade också Pelle in pengar för att hjälpa en man han träffat på en resa i Moldavien. För pengarna renoverades ett hus som mannen kunde bo i, ett hus som var värt namnet då mannen tidigare bodde i ett skjul.

Efter denna och flera andra känslöfyllda berättelser så avslutar vi dagens träff med en rundtur i verksamheten samt till personalens fikarum där en tavla hänger på väl utvald plats.

Emma Lundin

emma.lundin@ifmetall.se

Jonny Alfredsson

jonny.alfredsson@ifmetall.se

PrismaTibros vd, Pelle Bäckrud, visar stolt upp tavlan som förkunnar att företaget vann kommunens pris för mångfald år 2018. ”Mångfald är något vi jobbar ständigt med. Vi är otroligt glada och stolta över detta pris” säger han.

Specialkompetens i världsklass från MannTek i Mariestad 2018 tillverkades 60 000 kopplingar

Kopplingarna är av större modeller och används av många olika företag inom flera branscher. Exempel på användning är vid försörjning av oljeplattformar när man ska fylla gas, bränsle och även tömma till exempel avlopp eller annan vätska.

Vid påfyllning av bensinstationer från tankbilar så används deras kopplingar. Ett annat exempel är vid hantering av naturgas som flytande håller en temperatur på -162° vilket är fallet när man ska tanka den stora passagerarfärjan Viking Grace. Detta gör att det är väldigt höga krav på kopplingarna.

Flera certifieringar

Nils Fjellman är produktionschef:
– Vi har väldigt många olika certifieringar för våra produkter eftersom de utsätts t. ex. för höga tryck eller kyla. Det kan även vara frätande vätskor och annat.

Varför används då dessa kopplingar, vad är det för speciellt med dem? Jo, de är droppfria och även enkla att använda och det finns många olika sorters kopplingar som man tillverkar. Typiska material som används är rostfritt stål, plast, mässing, aluminium och titan beroende på vad kunden ska hantera med kopp-

Några exempel på kulventiler.

Break-way koppling som släpper vid problem för att undvika läckage.

lingen. Det mesta av den bearbetning som behövs köps lokalt från företag i olika närliggande orter. På företaget jobbar det cirka 60 personer varav 25 är kollektivanställda.

De mesta på export

MannTek tillverkade ca 60 000 kopplingar 2018 i över 1 500 olika varianter. Av det man tillverkar så går 98 procent på export till marknader över hela världen. Nu på senare tid har man förutom rena kopplingar även börjat leverera helhetslösningar för hantering av flytande naturgas (LNG) med slangsystem och övervakning av bunkringen.

– Jag gillar att ta ansvar

Kalle Svensson började att jobba på ett stort projekt på kvällstid.

– Jag gillar att man har ansvar när man jobbar. Vi montörer ansvarar för hela kundordern från montering till slutkontroll. Det innebär jag får gå till konstruktion eller säljavdelning om det är något bekymmer eller att de kommer till mig och så försöker vi lösa problemet.

– Vi har inga stämpelklockor här utan vi får sköta våra tider själva. Det innebär att företaget har ett stort förtroende för oss som jobbar att vi ska sköta detta på ett bra sätt.

Kalle Svensson är 32 år och har jobbat på MannTek i sju år.

Johnny Gran
jonny.gran@volvo.com

Min matlåda

DAGENS FRÅGA: Ditt filmtips inför hösten?

Åsa Jonasson, IAC, Skara

Potatis och purjolöksoppa med rökt korv.

Åsas matlåda

Korsordsvinnare i SkaraborgsNytt 2/2019

- 1:a pris Hasse Kull, Hjo.
- 2:a pris Stefan Abelsson, Lidköping
- 3:e pris Torsten Börjesson, Skövde.

Korsord på sidan 14

Tina Unger, Volvo GTO

Amelie från Montmartre funkar alltid.

John Johansson, Componenta

Kollar gärna serie. Mindhunter på Netflix är storfavoriten.

Roy Bowall Overland, Componenta

Ser gärna action. Nya Avengers Endgame är ett hett tips.

Lina Gaede, Volvo GTO

Downsizing, den verkar bra...

FX Airgun – världsprodukt i särklass

Här går cirka 95 procent av all produk

För cirka fem år sedan flyttades FX Airgun in till sina nya lokaler i Mariestad. Hur många visste att det nu 20-åriga företaget ens existerade?

Håller man på med luftgevärsskytte så vet man... Då vet man att ett FX är lite mer som en Rolls Royce än en Amazon.

Håller man inte på med denna sport så är man nog som de flesta. Man kanske ser en skylt, FX, och tänker. Vad gör dom där inne?

Dreamline – en ny serie

Vi träffar Oscar, Charlott och Camilla som hjälper oss att kika lite närmare på vad det är för produkter egentligen.

Dreamline heter den serie som går mest just nu. Nya serier brukar det byggas upp en orderstock på inför varje

släpp, vilket visar hur populära dom egentligen är.

Tio olika utförande

Just detta gevär är egentligen en moduluppbyggd serie med gemensam bas som sen kan varieras i cirka tio olika utförande.

Dreamline Classic, som verkligen är ett "klassisk" gevär, Dreamline lite med sin futuristiska stil och Dreamline Bull-

pup som är en modell med mekanism och magasin bakom avtryckaren. Då får man plats med en lång pipa på ett kort vapen.

Det finns även en version som heter Tactical.

Crown säljer bra och tillsammans med en italiensk stock i Laminate Yellow så är det ett riktigt vacker vapen.

Impact och Wildcat är andra serier som går bra.

Även för skidskyttar

Skidskytteföreningar använder Biathlon som träningsgevär, med bra mycket bättre ekonomi än salongsgevärsammunition. Ören i stället för kronor för varje avtryck ger bra mycket mer träning för pengarna.

Olika marknader har sina behov och

FX Airgun är lite mer som en Rolls Royce än en Amazon.

tion på export

sina konfigurationer på varje vapen. Cirka 95 procent av allt går på export. När man tillverkar gör företaget över 10 000 enheter per år på fabriken i Mariestad. Vi förstår att det är fullt upp.... Lägg där till reservdelar, uppgraderingskit och andra delar.

Skilda regler för lufttryck

Alla vapen som lämnar fabriken är satta till 7.5 joule, i Sverige är den lagstadgade gränsen 10 joule.

Sedan är det olika regler i olika länder och vapnen justeras i respektive land efter det berörda landets lagstiftning.

Typisk kund i USA, som är den största exportmarknaden, är en äldre man som tröttnat på att få axeln slagen varje gång han skjuter. Ett bekvämt skytte med andra ord.

Restriktiva vapenlagar

Andra stora marknader är Asien, Europa och Australien. Mellanöstern har väldigt restriktiva vapenlagar, men luftvapen är licensfritt så det blir ett naturligt val där.

De nya serierna nu är tillverkade med en ny ptiptyp som heter Smooth

Luftvapen är licensfritt, men vissa delar av företagets exportmarknader har restriktiva vapenlagar.

Twist, en pipa som slår övriga tillverkare med hästlängder. Det är detta som är FX:s stora grej, att man hela tiden ligger i framkant av utvecklingen och leder den i de flesta fälten. Kanske inte så konstigt när det är grundare Fredrik Axelsson som står för huvudutvecklingen. Vapnen är verkligen hans visioner om hur ett bra gevär ska vara, inte producerat för att just vara billiga att tillverka, utan med kvalitet som ledmärke.

50 anställda

På fabriken finns runt 50 anställda, med ungefär 35 på golvet.

Det var gott om plats när man flyttade, efter ett och ett halvt år började det kännas trångt igen.

Större lagerhållning och större packning blir automatiskt kraven vid en större produktion och större världsmarknad.

Har ni ett intresse för luftvapen så måste ni helt enkelt prova ett FX innan ni lägger kulorna på hyllan, för er egen skull.

Mikael Gustavsson

mikael.gustavsson@ifmetall.se

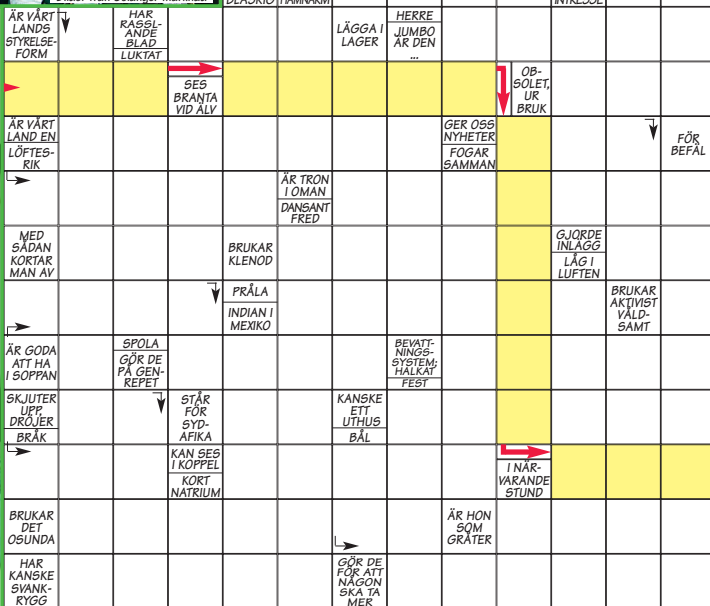
Christer Andreasson

christer.andreasson@ifmetall.se

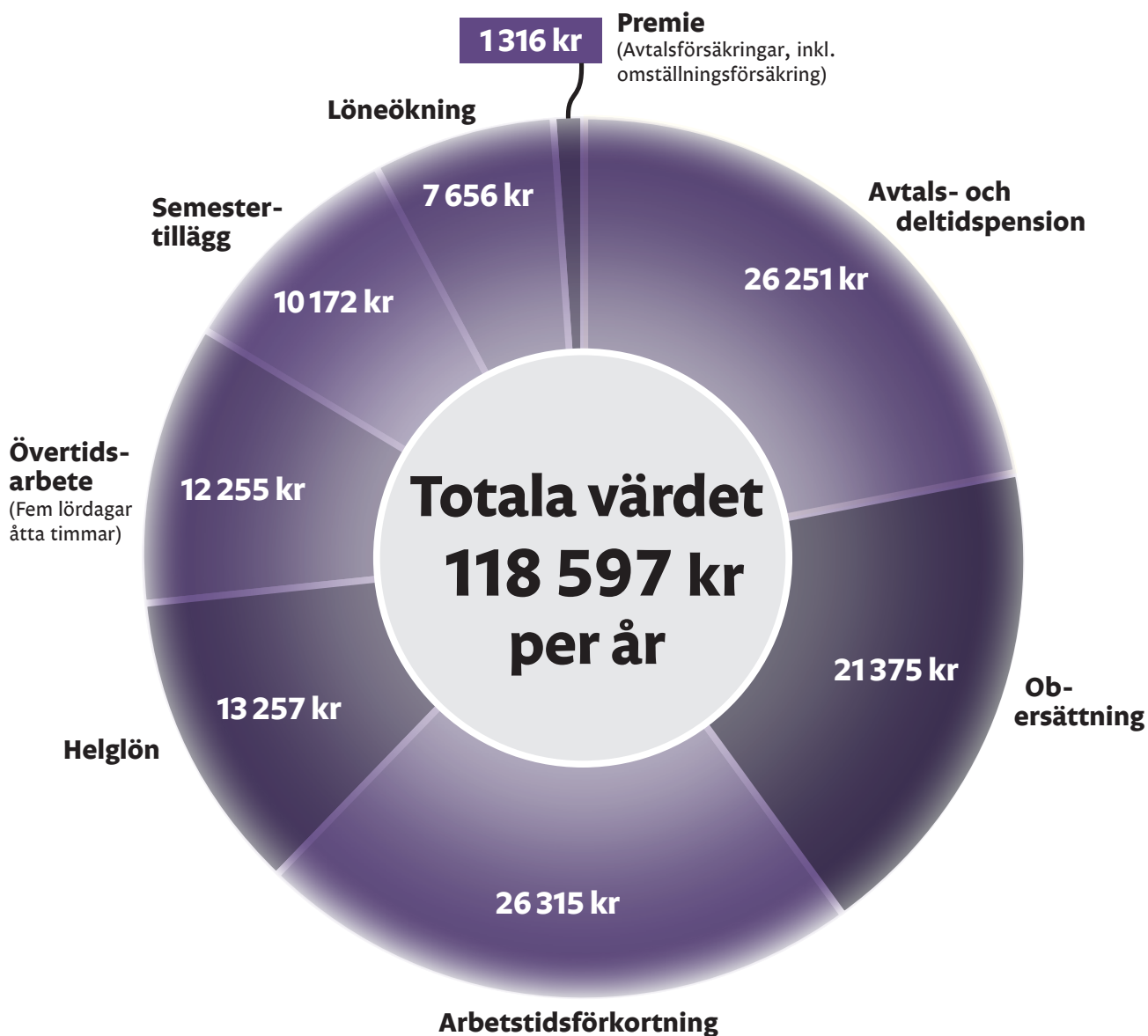

Skidskyttar använder modellen Biathlon som träningsgevär.

Kollektivavtalet är guld värt

Värde av kollektivavtalet per år 118 597 kr
Medlemsavgift - 5 991 kr

**Din vinst på fackligt medlemskap
och kollektivavtalet : 112 606 kr**

Beräknat på månadslön 29 000 kr. Arbetstid tvåskift 05:30–14:00
och 14:00–22:30 med 30 minuters rast.

Deras tydliga råd om du har dåliga vibbar av arbetsverktyg: – Vänta inte – sök hjälp!

Ingela Lager
och Anette
Gustavsson.

**Skruvdragare
som ger skador.**

Gustavsson som arbetar på Josef Kihlberg AB. Anette tog emot oss och tog ut oss i produktion för att visa sin arbetsplats.

– Oj, sa Ingela. En sådan gammal skruvdragare har jag aldrig sett när Anette visade en av hennes arbetsplatser.

Sen började de prata om sina skador.

Vänta inte – sök hjälp!

Ingela hade en gammal skada sedan 2005 som aldrig blev anmäld på den tiden på grund av att hon blev gravid och föräldraledig.

– Men det var ju du Marie som tjuvade om att vi skulle anmäla den, säger Ingela Lager.

– Min skada är ganska så ny och det var ombudsman Per-Agne Andersson som uppmanade mig att anmäla den, säger Anette Gustavsson.

Anette påpekar också att man inte ska vänta för länge innan man söker hjälp.

– På grund av att jag gjorde det har jag inte blivit bra efter operationen. Jag har fortfarande mycket värk.

Anette har också samma jobb fortfarande. Det sliter förstås, fast skruvdragarna håller på att bytas ut.

Ingela har genom åren blivit omplacerad och i dag arbetar hon 100 procent fackligt.

Efter att AFA godkänt arbetsskadan och det gått 1,5 år efter operation så bedömer de kvarstående besvär.

Ingela fick två procent medicinsk invaliditet som innebär 29 000 kr och Anette fick åtta procent och det innebär 91 000kr.

Men de är väldigt överens; hellre skulle de vilja vara utan besvär.

Ett stort problem vi har inom industrin är att våra medlemmar får karpaltunnelsyndrom.

Har man karpaltunnelsyndrom eller vita fingrar och arbetat med vibrerande verktyg kan man ha rätt till ersättning.

Tidiga symptom är domningar nattetid i fingrarna och senare börjar de domna dagtid och värk tillkommer.

Vill du ha hjälp ska du söka läkare. Du kan få sjukgymnastik, nattskena, cortispruta och i sista hand blir det operation.

I våras kom jag i kontakt med två av våra medlemmar som hade drabbats av detta. De hade haft så svåra besvär att det bara var operation som hjälpte.

Bli av med den värsta värken

Tyvärr är det inte alltid som det hjälper fullt ut men i de flesta fall blir man i alla fall av med den värsta värken.

I dag ska jag träffa dessa medlemmar för att höra hur det kom sig att de ville anmäla sina skador som arbets-skada.

Så Ingela Lager från Volvo PV och jag åkte till Hjo för att träffa Anette

Marie Olsson

marie.olsson@ifmetall.se

